

ת"פ (באר שבע) 61248-02-24 - מדינת ישראל - תביעות נגב נ' ג'יאד אבו גרדוד (עציר) - בעצמו

ת"פ (באר-שבע) 61248-02-24 - מדינת ישראל - תביעות נגב נ' ג'יאד אבו גרדוד - בעצמו/שלוש באר-שבע
ת"פ (באר-שבע) 61248-02-24
מדינת ישראל - תביעות נגב

נגד

ג'יאד אבו גרדוד (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר-שבע

[06.10.2024]

כבוד השופט יריב בן דוד

ע"י ב"כ עוה"ד שלום פניאה

גזר דין

רקע

1. הנאשם הודה והורשע בכתב אישום מתוקן בעבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, עבירות בניגוד לסעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא, לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים") וסעיף 275 לחוק העונשין, התשל"ז-1973 (להלן: "חוק העונשין") בהתאמה. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 14.2.24 בסמוך לשעה 14:30 הגיע הנאשם ברכב סקודה ל.ז. 23338303 (להלן: "הרכב") ביחד עם אדם נוסף (להלן: "האחר") לתחנת דלק בצומת כפר יונה (להלן: "תחנת הדלק"). במהלך הנסיעה נהג הנאשם ברכב מאופקים עד בית קמה, שם התחלף בנהיגה עם האחר. הרכב היה במעקב משטרה.

הנאשם נכנס לחנות הנוחות שבתחנת הדלק, אחריו נכנס שוטר והזדהה בפני הנאשם. בנסיבות אלו הנאשם החל לזוז ולהכניס ידיים לכיסיו והשוטר אחז בידיו. אז השתולל הנאשם, נאבק בשוטר והשניים נפלו ארצה, כך שהשוטר רכן על הנאשם והמתין לסיוע בהשתלטות על הנאשם. כעבור מספר דקות, הכניס הנאשם את ידו לכיס מכנסיו והוציא משם שקית עם סם קוקאין במשקל 10 גרם.

טיעונים לעונש

2. בדיון שנערך ביום 7.7.24, הגישה המאשימה רישום תעבורתי של הנאשם (ת/1); הודעת בעל הרכב הרשום (ת/3); רישום בעלות (ת/4); אסופת דוחות (ת/5); וטיעונים בכתב (ת/2). ב"כ הנאשם הגיש אסופת מסמכים רפואיים של הנאשם (נ/1).

3. ב"כ המאשימה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו, וביניהם - הגנה על שלום ובריאות הציבור מפני פגיעתם הקשה של סמים מסוכנים ומניעת נזקים כלכליים וחברתיים עקיפים. בנוסף - הגנה על ביטחונם וכבודם של גורמי איכות החוק, פגיעה בסדר הציבורי ופגיעה בעקרון שלטון החוק.

המאשימה עתרה לקביעת מתחם העונש הולם הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל.
בנוסף עתרה ב"כ המאשימה לחילוט הרכב הן מכוח פקודת הסמים, והן מכוח פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר
וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן: "פסד"פ"). ב"כ המאשימה טענה כי הנאשם עשה שימוש ברכב כדי
להתנייד מאופקים לכפר יונה, שם נתפס הסם.
אשר לענישה בתוך המתחם, עתרה ב"כ המאשימה לענישה בשליש התחתון של המתחם (אך לא בתחתיתו) בשים לב
להיעדר הרשעות פליליות קודמות, הודאתו ונטילת אחריות. כן עתרה ב"כ המאשימה להטלת מאסר מותנה ארוך
ומרתיע, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי, קנס משמעותי והתחייבות להימנע מביצוע עבירה.
4. ב"כ הנאשם הפנה לאסופת המסמכים הרפואיים (נ/1), מהם עולה כי ילדיו סובלים מבעיות בריאותיות.
ב"כ הנאשם טען כי עתירתה העונשית של המאשימה לא מגובה בפסיקה.
אשר לחילוט הרכב, טען ב"כ הנאשם כי המאשימה לא עתרה להכריז את הנאשם כ"סוחר סמים", ומשכך לא ניתן
לחלוט על פי פקודת הסמים.
ב"כ הנאשם טען כי הרכב נמצא בבעלותו של אחר, אשר תושאל בידי המשטרה, ולא הוגש נגדו כתב אישום.
עוד נטען כי אין זיקה הדוקה בין הסם שנתפס בכיסו של הנאשם לבין הרכב.
ב"כ הנאשם עתר לקביעת מתחם עונש אשר נע בין 8 ל-18 חודשים ועתר למקם את עונשו בחלק התחתון של
המתחם.
5. ב"כ הצדדים הפנו לפסיקה אשר תומכת לשיטתם בעתירתם העונשית, ולרבות בסוגיית חילוט הרכב.
6. בדבריו האחרונים, מסר הנאשם:
"אני אומר שאני מצטער, אני בחיים שלי לא הסתבכתי. יש לי שני ילדים ואשתי בהריון בחודש אחרון"
מתחם העונש ההולם
7. מתחם העונש ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה (סעיף 40ג(א) לחוק העונשין) תוך מתן משקל לערכים החברתיים
שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, והכל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.
8. הערכים החברתיים שפקודת הסמים מבקשת להגן עליהם הם שמירה על בריאות הציבור ובטחון מפני נגע הסמים
והנזקים החברתיים, כלכליים וגופניים אשר נגרמים בעטיו. זאת, גם בבחינת נזקים ישירים למשתמשים עצמם וגם
נזקים עקיפים אשר נגרמים לציבור בכללותו, למשל בדמות עבירות רכוש אותן עוברים חלק לא מבוטל מהמכורים
לסמים.
ר' בענין זה ע"פ 1345/08 ארקדי איסטחרוב נ' מדינת ישראל (נבו) 18.05.2009

"אין מנוס מהכבדת היד על המחזיקים סמים שלא לצריכה עצמית, שכל בר דעת מבין כי נועדו לצריכת הזולת, קרי, להוספת שמן על מדורת הסמים אשר להבותיה אופפות רבים וטובים, או רבים שהיו טובים. עבירה זו היא תאומתה הסטוטוטורית של עבירת הסחר בסמים, אלא שלא ניתן להוכיח לגביה את הסחר עצמו, ונקבע לשתייה עונשה זהה, עונש מירבי של עשרים שנות מאסר וקנס פי עשרים וחמישה מזה הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין"

9. מעיון בפסיקה הקיימת במקרים דומים, בחלקם חמורים יותר וחמורים פחות, עולה התמונה הבאה:

א. ע"פ 9910/17 אלבטינה גריפולינה נ' מדינת ישראל (נב) (3.5.2018)

הנאשם הורשע על פי הודאתו בהחזקת 21 גרם קוקאין ו-3 גרם חשיש בביתו. המתחם שנקבע נע בין 15 ל-36 חודשי מאסר. בשל קיומו של עבר פלילי מכביד, נדון הנאשם ל-24 חודשי מאסר. בדחותו את הערעור, קבע בית-המשפט העליון:

"בתי המשפט נקראים תדיר להחמרת הענישה בעבירות סמים, במיוחד בעבירות של החזקת סמים קשים שלא לצריכה עצמית. אנו שותפים לדברי בית המשפט כי מנעד הענישה הוא רחב והוא תלוי נסיבות במקרה הספציפי סוג הסם, כמות הסם, נסיבות ההחזקה ועוד. בהינתן כמויות הסמים וסוגם בענייננו - איננו סבורים כי מתחם הענישה שנקבע חמור יתר על המידה".

ב. רע"פ 7572/12 קמאל הזייל נ' מדינת ישראל (נב) (23.10.2012)

הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית והפרעת שוטר, בכך שהחזיק 8 יחידות של סם הרואין במשקל כולל של כ-5.3 גרם ומשהבחין בשוטר, השליך הסם ופתח במנוסה. בשל עבר פלילי, נגזרו על הנאשם 12 חודשי מאסר. גזר הדין בערכאה הדיונית ניתן עובר לכניסת תיקון 113 לתוקף. הן הערעור והן בקשת הרשות נדחו.

ג. עפ"ג (מחוזי ת"א) 6761-02-15 יאיר כהן נ' מדינת ישראל (לא פורסם) (29.04.2015)

הנאשם הורשע על פי הודאתו בהחזקה שלא לצריכה עצמית והכנת כלים שלא לצריכה עצמית בכך שהחזיק 4.9 גרם קוקאין ומשקל אלקטרוני. בית-משפט השלום אימץ את מתחם התביעה: בין 8 ל-18 חודשי מאסר ובשל עבר פלילי מכביד גזר עונשו ל-14 חודשי מאסר ובין היתר 3 שנות פסילת רישיון נהיגה. הערעור לבית-המשפט נדחה בהמלצת בית-המשפט, למעט התערבות בתקופת הפסילה - הורדה מ-3 שנים לכדי שנה אחת.

ד. ת"פ (שלום ב"ש) 38223-07-16 מדינת ישראל נ' ואקנין (25.4.2018)

הנאשם הורשע על פי הודאתו בהחזקת 15 גרם סם הרואין. המתחם שנקבע נע בין 12 ל-30 חודשי מאסר. בשל עבר פלילי מכביד ונסיבות אישיות לקולה מנגד, נדון הנאשם ל-18 חודשי מאסר.

ה. ת"פ (שלום ב"ש) 51953-01-23 מדינת ישראל נ' יפרח (נב) (18.7.2023)

הנאשם הורשע על פי הודאתו בהחזקת 9.89 גרם קוקאין והסתייעות ברכב. המתחם שנקבע נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר. בשל נסיבות מקלות, לרבות עבר פלילי אשר התיישן, נדון הנאשם ל-12 חודשי מאסר.

10. אשר למדיניות הענישה בעבירות של הפרעה לשוטר, ר' למשל:

א. עפ"ג (מחוזי מרכז) 16233-05-15 יוסי חדידה נ' מדינת ישראל (נב) (08.12.2015)

הנאשם הורשע בעבירות של הפרעה לשוטרים ואיומים, שהתבטאו באי היענות להוראת שוטרים לעצור רכב בו נהג הנאשם ובהודעה לשוטרים, כי "ישלם על מעשיו". המתחם הכולל לשתי העבירות נקבע בין מאסר מותנה ועד ל-9 חודשי מאסר בפועל. בשים לב להיעדר עבר פלילי ותסקיר הממליץ על אי-הרשעה, התמקד הדיון בסוגיית הרשעתו של הנאשם. הערכאה הדיונית החליטה להרשיעו ולגזור עליו 4 חודשי מאסר מותנה, ובית-המשפט המחוזי קיבל את ערעור הנאשם וגמר דינו באי-הרשעה.

ב. עפ"ג (מחוזי ב"ש) 31728-09-15 אלקסאסי נ' מדינת ישראל (לא פורסם)
הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בשתי עבירות איומים והפרעה לשוטרים בכך שאיים על שוטרים בעודו מחזיק חפץ חד, ובהמשך נמלט מהם כשביקשו לעצרו. הצדדים הסכימו במסגרת הסדר הטיעון כי אם יתקבל בעניינו של הנאשם תסקיר חיובי, יעתרו לענישה שתרוצה בעבודות שירות. משלא התקבל תסקיר חיובי, הערכאה הדיונית קבעה שני מתחמים שונים. האחד, לעבירת ההפרעה לשוטרים: מאסר מותנה עד 6 חודשי מאסר בפועל. ומתחם כולל לכלל העבירות יחדיו: בין 8 ל-18 חודשי מאסר. לבסוף, נגזרו על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל. ברם, בית-המשפט המחוזי קיבל הערעור בהסכמה, בשים לב לתסקירים משלימים חיוביים שהגיעו במסגרת ההליך, והעונש נקבע על 6 חודשי מאסר בעבודות שירות (התקופה המקסימלית שניתן היה לגזור לריצוי בעבודות שירות באותה העת).

ג. ת"פ (שלום ב"ש) 23764-08-12 מדינת ישראל נ' איצחייק (נבו, 18.12.2019)
הנאשם הורשע בעבירות הפרעה לשוטרים והעלבת עובד ציבור, בכך שהגיע לתחנת משטרה והפריע לשוטרים במהלך חקירתו ועלב בהם בביטויים קשים. מתחם העונש שנקבע הוא בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר בפועל שניתן לרצות בעבודות שירות. בשים לב להיעדר עבר פלילי, פגיעה קונקרטית ומוחשית והמלצת שירות מבחן, דינו של הנאשם הסתיים באי-הרשעה.

ד. ת"פ (שלום ב"ש) 20277-09-18 מדינת ישראל נ' אמיר אל עוברא (28.4.2021)
נאשם (1) הורשע בביצוע עבירות הפרעה לשוטרים והתנגדות למעצר, בכך שסירב לספק לשוטרים מספר ת"ז, סירב להתלוות עם השוטרים בהיותו מעוכב לצורכי זיהוי, ומשביקש השוטרים לעצרו, הנאשם השתחרר מתפיסת השוטרים בחולצתו ונמלט מהמקום ברגל. מתחם העונש שנקבע לשתי העבירות הוא בין מאסר קצר שניתן לרצות בעבודות שירות לבין 6 חודשי מאסר בפועל. בית-המשפט חרג ממתחם הענישה מטעמי שיקום וגזר על הנאשם 10 חודשי מאסר על תנאי.

11. יש לזכור כי מדיניות הענישה הנהוגה הינה אך חלק ממכלול השיקולים הנשקלים בבואו של בית-המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם, זאת לצד מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

12. בבחינת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק העונשין) נשקלו הבאים:
הנזק ופוטנציאל הנזק מביצוע העבירה: רכיבים אלו נגזרים בראש ובראשונה בעניינינו מסוג וכמות הסם שנתפס על גבי הנאשם. עסקינן בכמות סם בכמויות רבה יחסית אשר עלולה הייתה להגיע לעשרות צרכנים, לרבות לצרכנים "חדשים" וצעירים.

מדובר בסם מסוג קוקאין, אשר נחשב לסם "קשה". ר' האמור לעניין השפעת סם הקוקאין בע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' יניב יונה (נבו 04.07.2012):

"הקוקאין נחשב, ולא בכדי, לסם קשה. זאת הן בשל השפעותיו על גוף האדם, והן בשל פוטנציאל ההתמכרות הגבוה שטמון בו. על פי רוב, לאחר נטילת הסם חווה המשתמש תחושה חזקה של אופוריה. לאחר האופוריה מגיעה ההתרסקות, שמתאפיינת בתשישות, שינה, דיכאון ממושך - וצורך עז להשיג מנת סם נוספת. נמצא גם שהמוח מסתגל במהירות לאפקט האופוריה, וכתוצאה מכך המשתמש צורך כמויות הולכות וגדלות מהסם. הגדלת מנת הסם מעצימה את הפגיעה שנגרמת למשתמש ובכלל זאת פרנויה, פאניקה ושיבוש בפעילות החשמלית של הלב עד כדי פוטנציאל להתקף או לדום לב ... הפגיעה ביחיד חוזרת חלילה לפגיעה בחברה. השימוש בסם מסוג קוקאין יוצר צורך להמשיך ולהשתמש. כתוצאה מכך עליו לחפש מקורות כספיים למימון רכישת הסם, לאו דווקא בדרכים חוקיות, תוך שהוא חווה הידרדרות מתמדת בתפקוד הפיזי והקוגניטיבי שלו."

תכנון שקדם לביצוע העבירות וחלק יחסי: החזקת סמים שלא לצריכה עצמית מהסוג והכמות הנדונים מצריכה הכנה והשקעה כספית במישור הרכישה וההפצה בהמשך, ומטיבה אינה נעשית באופן ספונטני. במקרה זה הנאשם אף נסע מדרום הארץ אל מרכז כשהוא נושא עמו את הסמים. עבירת ההפרעה לשוטר מתבצעת בדרך כלל באופן ספונטני כתגובה לסיכול משטרתי, וכך גם במקרה זה.

הרקע לביצוע המעשים: ניסיון החיים מלמד כי מדובר בעבירות המבוצעות על רקע בצע כסף ורצון להפקת רווח מהיר וקל על חשבון בריאות וביטחון הציבור (ר' בענין זה ב"פ 9192/07 ארתור איסטרוב נ' מדינת ישראל (20.03.2008)).

13. בהתאם לאלו, מצאתי לקבוע כי מתחם העונש ההולם למעשים בהם הורשע הנאשם, נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר.

שיקולי הענישה בתוך מתחם העונש

14. בגזירת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם העונש, נשקלו הנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40א לחוק העונשין):

עבר פלילי: הנאשם בן 25 נעדר עבר פלילי.

נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו: הודאת נאשם מגלמת (בדרך כלל) קבלת אחריות על ביצוע המעשים, נלווה לה חסכון משמעותי מזמנם של עדי התביעה ובהם שוטרים, ובזמן שיפוטי יקר. בענייננו לא התבקש מטעם ההגנה תסקיר שירות המבחן.

פגיעת העונש בנאשם ובמשפחתו: ב"כ הנאשם הגיש אסופת מסמכים רפואיים (נ/1) מסוג הפניות בעניינם של ילדי הנאשם, וכן מסמך נוסף הרלוונטי (כך נראה) בקשר לבת זוגו של הנאשם המלמד כי נמצאת בשלבי הריון מתקדם. לא עולה כי מדובר בבעיות רפואיות משפחתיות סבוכות המשפיעות על מיקום הנאשם במתחם העונש שנקבע. ברי כי פגיעת עונש מאסר בענייננו של צעיר נעדר עבר פלילי ובעל משפחה אינה קלה, אך גם אינה חורגת מעניינם של נאשמים אחרים במצב דומה.

שיקולי הרתעה: עבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית הינן עבירות נפוצות אשר רווח כספי ניכר וקל לצידן, הן קלות לביצוע, וקשות לסיכול. משום אלו, רבים חוטאים בהן מתוך הנחה כי רוב הסיכויים שלא יתפסו. דומה כי בגין עבירות אלו נדרשת ענישה אשר יהיה בה כדי לתת ביטוי גם לשיקול הרתעת הרבים.

15. בשים לב לאמור, מצאתי כי יש למקם את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של מתחם הענישה, אך לא בתחתית המתחם.

חילוט

16. מבוקש להורות על חילוט הרכב ועל חילוט כסף מזומן בסך של 2,500 ₪ (להלן: "הכסף" או "הכספים") אשר נתפס על הנאשם בעת מעצרו.

המאשימה עתרה להורות על חילוט הרכב "גם מכוח פקודת הסמים וגם מכוח הפסד"פ" (ר' פרוטוקול דין מיום 7.7.24 עמ' 7 ש' 20/21).

17. הוראות סעיפי החוק הרלוונטיות לענייננו מתוך פקודת הסמים:

"36א. (א) הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש שהוא -

(1) רכוש ששימש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע העבירה או ששימש או נועד לשמש כדי לאפשר את ביצוע העבירה;

(2) רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך;

(ב) בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה של עסקת סמים והוכח לו כי הנידון הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים או שהיה אמור להפיק רווח מעבירה כאמור, יקבע בהכרעת הדין, על פי בקשת תובע, שהנידון הוא סוחר סמים ומשעשה כן - יצווה בגזר הדין, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט."

בהתאם לסעיף 1 לפקודה:

"עבירה של עסקת סמים" - עבירה לפי פקודה זו שעונשה מאסר עשרים שנים או יותר.

סעיף 31(6) קובע חזקה שלשונה:

"קבע בית המשפט לפי סעיף 36א(ב) שנידון הוא סוחר סמים -

(א) כל רכוש של אדם כאמור, ורכוש של בן זוגו ושל ילדיו אשר טרם מלאו להם עשרים ואחת שנים, וכן רכוש של אדם אחר שהנידון מימן את רכישתו או העבירו לאותו אדם ללא תמורה, ייראה כרכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן הוכיח הנידון אחד מאלה:

(אא) האמצעים להשגת הרכוש היו חוקיים;

(בב) הרכוש הגיע לידי או לידי בעליו לא מאוחר משמונה שנים שקדמו ליום הגשת כתב האישום בשל העבירה שעליה נדון;

(ב) כל רכוש שנמצא בחזקתו או בחשבונו של הנידון ייראה כרכוש שלו אלא אם כן הוכיח שהרכוש הוא של זולתו, שאינו אחד האנשים המפורטים בפסקה (א)."

בענין תכליות החילוט ר' רע"פ 2675/17 גיל ארצי נ' מדינת ישראל (נבו 23.08.2017):

"סעיף 36א לפקודת הסמים המסוכנים מסמיך את בית המשפט להורות על חילוט רכוש, וזאת בין היתר, מקום שבו שימש הרכוש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע עבירה. כפי שהובהר, לא אחת, בפסיקתו של בית משפט זה, תכליתה המרכזית של הוראה זו, הינה הרתעתית, במטרה לאיין "את המניע הדוחף וממריץ לביצוע עבירות הסמים: רווח עצום על רקע של סיכון קל יחסית" ...

ביחס לחילוט רכוש שהושג כתוצאה מעסקת סמים, קיימת תכלית נוספת לצד התכלית ההרתעתית, והיא "הוצאת בלעו של גזלן מפיו" (ר' ע"פ 7475/95 מדינת ישראל נ' בן שטרית (נבו)) אשר לנימוקים המיוחדים אשר יתירו לבית-המשפט שלא לחלט רכוש כמבוקש, ר' גם האמור בע"פ 6962/04 מאיר אלון נ' מדינת ישראל (נבו 04.11.2004):

"אכן, בצדק קבע בית-משפט קמא כי חילוט רכוש מכוח סעיף 36א(א) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, מקום שאותו רכוש שימש כאמצעי לביצוע עבירת סמים הוא הכלל ועל-מנת לסטות ממנו יש להצביע על נסיבות מיוחדות וחריגות אשר, כאמור, לא התקיימו במקרה דנן."

ולצד זאת, הוכר גם הצורך בעריכת איזון ושיקולי מידתיות בהפעלת סנקציית החילוט נוכח הפגיעה בזכות הקניין שלצידה (ר' ע"פ 4496/04 מוחמד עלי מחג'נה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו)).

18. אשר לביצועו של חילוט על פי הפסד"פ, הסעיפים הרלוונטיים הינם:

32(א) "רשאי שוטר לתפוס חפץ אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה או שניתן כשכר בעד ביצוע העבירה או כאמצעי לביצוע".

39(א) "על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ. דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם"

סמכות החילוט מותנת איפוא בקיומם של 3 תנאים מצטברים אלה: בחפץ שנתפס בוצעה עבירה או עומדים לבצע עבירה, בעל החפץ הורשע בדינו והרשעתו מתייחסת למעשה שנעשה בחפץ או לגביו.

בהתקיים תנאים אלו, מותר סעיף 39 לפסד"פ שיקול דעת לבית המשפט בשאלת החילוט, בנוסף על כל עונש שיטיל על מי שהורשע בפלילים.

נקבע בפסיקה כי סמכות החילוט הינה סמכות שברשות, ובטרם יעשה בה ביהמ"ש שימוש, הוא מצווה לתת דעתו גם על השלכותיה ולבחון כיצד היא משתלבת במערך רכיבי העונש הכולל ((ר' ע"פ 6234/03 מדינת ישראל נ' מראד זיתאוו (פורסם בנבו)).

עוד נקבע כי ככל הוראה עונשית יש להעניק להוראת חוק זו פרשנות מצמצמת, שכן נועדה לפגוע במעורבים במעשה הפלילי עצמו, ולא באלה שאין להם זיקה אליו או שזיקתם רופפת (ר' ע"פ 1982/93 בנק לאומי לישראל בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד מח(3), 238)). מכאן, שבית המשפט נדרש גם לשאלה של מידתיות בין חילוט הרכוש לבין מהות וטיב העבירות.

- מן הכלל אל הפרט
חילוט על פי פקודת הסמים המסוכנים
19. הנאשם הורשע בעבירה העונה להגדרה של "עסקת סמים".
20. ברם, המאשימה לא עתרה להכריז על הנאשם בתור "סוחר סמים", הנאשם לא הוכרז ככזה, ומשכך הוראות סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים אינן חלות במקרה הנדון, וכך גם החזקה שבסעיף 31(6) לפקודת הסמים בענין מקור הרכוש (הרכב והכסף במקרה זה).
21. בחינת תנאי סעיף 36א(א) לפקודת הסמים מול עובדות כתב האישום בו הורשע הנאשם לא מעלה כי הרכב שימש לביצוע העבירה בזיקה הדוקה וישירה או שסכום הכסף שנתפס על הנאשם הושג בקשר עם העבירה: אשר לרכב - הסמים נתפסו בכיסו של הנאשם כשהוא שוהה בחנות נוחות ולא בתוך רכבו. אשר לכסף - הגם שמדובר בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, כתב האישום לא מעלה מסד עובדתי של קבלת כספים עבור הסמים, והנאשם לא נתפס בנסיבות של ביצוע מכירת סמים וקבלת כספים.
- ביהמ"ש ער לטענת המאשימה לפיה הרכב שימש לשינוע הסמים שנתפסו אצל הנאשם בנסיעתו מדרום הארץ למרכזה, ברם מדובר כאמור בסמים שנתפסו בכיסו של הנאשם עת בה שהה בחנות נוחות ולא במצב בו נדרש רכבו כדי לאחסן כמות רבה של אריזות סם. סבורני כי מדובר בקשר שאינו הדוק ומובהק דיו לצורך חילוט. זאת ועוד, אינני סבור כי בנסיבות כתב האישום בו הורשע הנאשם, על כמות הסם שבו (מבלי להקל ראש) ועל נסיבות החזקתו, יהיה זה מידתי להפעיל סנקציה של חילוט רכב שעלותו משוערכת בכ- 280,000 ₪ (על פי ת/3).
- חילוט על פי הפסד"פ
22. ספק אם מתקיימים בענייננו 3 התנאים המצטברים הנדרשים - נותר ספק אם הנאשם הוא בעליו של הרכב (ר' ת/3 ות/4), ובעיקר בשאלה האם ההרשעה היא במעשה עבירה שנעשה בחפץ או לגביו (ובמקרה זה הכסף והרכב). אמנם הנאשם נסע ברכב טרם נתפס עם הסמים בכיסו בתוך חנות נוחות בתחנת דלק, אך ספק אם בכך ניתן לראות את הרכב עצמו כחפץ בו בוצעה העבירה בזיקה ישירה ומהותית.
- הדברים תקפים גם ביחס לסכום כסף נמוך יחסית אשר נתפס על הנאשם, ללא זיקה עובדתית בינו לבין הסם שנתפס עליו.
- נוכח אלו ובשים לב להוראות הפסיקה בענין בחינה רחבה של השתלבות החילוט בין יתר רכיבי הענישה, השלכות החילוט, הפעלת מידתיות ופרשנות מצמצמת, סבורני כי אין במקרה זה להיעתר לעתירת המאשימה.
- משכך, אינני נעתר לבקשת המאשימה לחלט את הרכב או את הכסף שנתפס.
- סוף דבר
23. נוכח האמור, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:
- א. 14 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה.
- ב. 8 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של 3 שנים מתום ריצוי מאסרו, שלא יעבור כל עברת סמים מסוג פשע.
- ג. 4 חודשי מאסר על תנאי סמים לתקופה של 3 שנים מתום ריצוי מאסרו, שלא יעבור עברת סמים מסוג עוון או עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו.
- ד. קנס כספי בסך 10,000 ₪ או 75 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.12.24 ובמשך כל 01 לחודש שלאחריו. לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד כל היתרה לפירעון מיד ויתווספו תוספות פיגור כחוק, וזאת מעבר לזכותה של המאשימה לבקש הפעלת מאסר חלף הקנס.
- ה. פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה על תנאי למשך 6 חודשים. הפסילה תופעל אם תוך תקופה של 3 שנים, יעבור הנאשם עבירות סמים.
- את הקנס/הפיצוי ניתן לשלם כעבור 3 ימים מהיום באחת מהדרכים הבאות:
- תשלום בכרטיס אשראי באמצעות האתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה בכתובת: www.eca.gov.il.
 - תשלום בשירות עצמי באמצעות מוקד שירות טלפוני של מרכז הגבייה, בטלפון שמספרו 35592* או, 073-205-5000.
 - תשלום במזומן בכל סניף של בנק הדואר, בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת שוברי תשלום) מוצג הסם וישמד.
- המזכירות תסגור את התיק.
- זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.
- ניתן היום, ד' תשרי תשפ"ה, 06 אוקטובר 2024, בנוכחות הצדדים.